


124 15

Törlés folyamatban!
Dr. Hellebrandt László

Jóváhagyom:


Dr. Horváth József r. vezérőrnagy
csoportfőnök

Herczeg Miklós

EMLEKEZTETŐ

a Nagy Imre és társai temetésének előkészítésére alakult
ÁB operatív bizottság 1989. május 9-i üléséről

Jelen voltak: Dr. Horváth József r. vezérőrnagy., csoportfőnök
Dr. Földvári László r. ezds., csoportfőnök-
helyettes
Dr. Dankó László r. ezds., III/II. csoportfő-
nök-helyettes
Hajós Sándor r. őrgy., III/III-7. osztály-
vezetőhelyettes
Horváth György r. őrgy., III/III-3-a. alosz-
tályvezető
Szekeres Péter r. szds., az operatív bizott-
ság titkára
Kistamás Benő r. ezds., III/I-7. Osztály ve-
zetője akadályoztatása miatt nem volt jelen.

Napirend: Nagy Imre és társai 1989. június 16-i temeté-
sének előkészületeivel kapcsolatos helyzet ér-
tékelése, az ÁB szolgálatok feladatai.



Dr. Horváth József r. vezérőrnagy, csoportfőnök elvtárs
tájékoztatást adott az alábbiakról:

1989. június 16-án tervezik eltemetni Nagy Imrét és társait - összesen 5 személyt, ezen felül egy üres koporsót, amely a többi kivégzettet szimbolizálná.

Az esemény várhatóan nagy tömeget mozgat meg, széles körű nemzetközi részvétel is várható.

Az ellenzéki körök emellett jelentős politikai demonstrációra készülnek. Két elképzelés van napirenden. Ez egyik szerint a Hősök terein kerülne sor a ravatalozásra, megkoszorúznák az "ismeretlen forradalmár" (ismeretlen katoná) sírját, beszédek hangzanának el, majd transzparensekkel vonulnának a temetőbe. A másik variáció - ezt a FIDESZ szorgalmazza - a Kossuth tere helyére a ravatalozást, majd az előzőhöz hasonló jelleggel, a Hősök tere érintésével jutnának el a temetőbe.

Az ellenzék körében általánosnak tekinthető elképzelés, hogy politikai nyomással, a belpolitikai helyzet végsőkéig való kiélezésével megkíséreljék még ez évben a kormányt lemondásra kényszeríteni, a hatalmat átvenni. Ennek érdekében szakértői csoportokat hoztak létre, amelyek belpolitikával, külpolitikával, szociális, kulturális és katonapolitikával, stb. foglalkoznak, végső céljuk egy "árnyékkormány" kialakítása.

A folyamat három fő állomása:

- Május 1-e, amikor bázisuk felmérése, bővítése volt a cél;
- június 16-a, amikor nyílt politikai demonstrációval kísérletet lehet tenni a kormány lemondatására;
- október 23-a, amikor a konfrontáció teljeskörűvé tételével - szerintük - a hatalom átvehető.

A politikai vezetés álláspontja az, hogy a temetés teljes nyilvánosságát biztosítani kell, azon mindenki részt

vehet, még az emigrációban élők is, de nem engedhető meg, hogy az esemény politikai demonstrációvá váljék, s ez ugyancsak nem engedhető meg a város más helyein sem.

Nagy Imre és társai politikai és jogi rehabilitációját ez időpontig el kell végezni, ezen túl számos politikai kompromisszum is elképzelhető.

Emellett meg kell kísérelni a közvéleményt a kormány mellé állítani, ehhez minden eszközt igénybe kell venni.

A kormányzat részéről az Igazságügy Minisztérium Államtitkára kapcsolatban áll a hozzátartozókkal és személyes ráhatással igyekszik biztosítani, hogy a temetés kegyeleti jellegre helyezték a hangsúlyt.



Feladatok:

A temetés, a kegyeleti rendezvény biztosítását a BRFK végzi. Jellegében visszafogott, közlekedésrendészeti kell legyen, ezzel párhuzamosan megfelelő operatív biztosítás megszervezése is szükséges.

A várhatóan nagy létszámú résztvevő jelentős biztonsági erő készenlétben tartását igényli.

A megalakult operatív bizottság hangolja össze az állam-biztonsági szervek tevékenységét, melyek fő feladata a politikai vezetés naprakész tájékoztatása, és olyan javaslatok megtétele, amelyek politikai és állami cselekvésre irányulnak.

Az információ szerzésen túl kiemelten kell kezelni az olyan kombinációkat, aktív intézkedéseket, amelyek a kegyeleti gondolatkörre orientálóak, a rehabilitációt és a végtisztesség megadását helyezik előtérbe. Minden ettől eltérő kezdeményezést a lehetőségekhez képest akadályozni, korlátozni, eltéríteni kell.

Mindezek érdekében a kombinációkat részleteiben meg kell tervezni, rögzíteni és biztosítani, hogy - bel és külföldön egyaránt - azonos jellegű tevékenységet csak egy személy vihet végig.

Hálózati pozícióinkat dezinformálásra is fel kell használni. Elképzelhető hogy az eseményt szélsőséges elemek akár fegyveres akciók végrehajtására is felhasználhatják, ami a demokratizálódási folyamat leállásához, visszarendeződéshez vezethet. Lehet, hogy ezt a veszélyt is terjeszteni kell.

A III/I. és III/II. csoportfőnökség saját csatornáinak felhasználásával vizsgálja meg, hogy a Külügyminisztériumon keresztül milyen lépéseket tehet az események kívánatos irányba történő befolyásolására.

Igy például értesítheti-e az USA Külügyminisztériumát, hogy szélsőséges erők a kegyelet megadásának akadályozásával próbálkoznak, ezért kérje, hogy saját hatáskörében a lehetséges lépéseket ennek megakadályozására tegye meg. Utaljanak arra, hogy egy esetleges kalandor jellegű politikai akció az egyre szélesedő, erőteljesebbé váló magyar-amerikai kapcsolatokban zavart okozhatna, negatív hatást gyakorolna a megindult demokratizálódási folyamatra, a pluralista társadalmi berendezkedés irányába tett lépéseinkre.

Az illetékes külügyi tisztviselőn keresztül egy "baráti" beszélgetés keretében hasonló tájékoztatást adjanak Mark Palmernek, az USA budapesti nagykövetnek és kérjék fel, hogy az alternatív szervezetekben meglévő ismeretségeit felhasználva igyekezzen az esemény kegyeleti jellegét erősíteni, a politika demonstrációról lebeszólni.

A III/I. Csoportfőnökség pozícióin keresztül értesítse az emigrációt, elsősorban Király Bélát és körét, hogy június 16-át a múlt tisztázása egyik lépcsőjének tekintjük, to-

leránsak vagyunk, hazatérésük és részvételük biztosított, de politikai demonstráció, konfrontáció nem kívánatos. Jövőt építhetik, vagy az odavezető hidat rombolhatják a különféle politikai erők.

A III/III. Csoportfőnökség érintett operatív területei tisztázzák a temetés pontos helyét, idejét, forgatókönyvét. Állapítsa meg kik tartják a búcsúztató beszédeket, lehetőleg azok tartalmát is.

Vizsgálják meg, hogy a legszélsőségesebb elképzelésekkel fellépő szervezetek - FIDESZ, SZDSZ, Republikánus Kör - egyes vezetői miként járathatók le a többi szervezet előtt.

Ki kell választani azokat a hálózati személyeket, akik alkalmas pozícióban vannak és az eseményeket az általunk kívánatosnak tartott irányba befolyásolhatják. Részükre részletes, személyre szóló feladattervet és magatartási vonalat kell kidolgozni. Ilyen lehet például a Történelmi Igazságtétel Bizottságban meglévő kapcsolatunk, akin keresztül meg kell kísérelni a hozzátartozók rőhírését egy nyilatkozat kiadására.

Ebben felszólítanak mindenkit, hogy kegyeleti érzéseiket ne használják fel szélsőséges cselekményekre, provokációkra.

Szükséges a kapcsolat szorosabbá tétele a tömegkommunikációval, a TV és a MR vezetőivel az együttműködést a szükségleteknek és igényeknek megfelelően alakítjuk.

A független lapoknál meglévő pozícióinkat fel kell használni olyan cikkek megjelentetésére, amelyek azt sugallják, hogy a nemzet érrettségének bizonyítéka lesz ha a június 16-i események rendben zajlanak le.

A III/II. csoportfőnökség a temetésig hátralévő időszakban fordítson külön figyelmet a külföldről érkező politikusok,

gazdasági szakemberek, sajtótudósítók, forgatócsoportok tevékenységére.

Kiemelten kezelje a külképviselések beosztottjainak az eseménnyel kapcsolatos elemzéseit, értékeléseit, a történésekre való esetleges befolyásoló tevékenységét.

Vizsgálják meg, hogy kapcsolatarendszerük segítségével készíthető-e egy olyan TV műsor, amely Kopócsy Sándornak a Magyar Nemzetben megjelent pozitív hangú levelét erősíti.

Mindhárom csoportfőnökség válasszon ki olyan hálózati személyeket, akiken keresztül a kül- és belpolitikai hangulat a kívánatos irányba befolyásolható. Hangoztassák, hogy hazánk jelenlegi vezetése jót akar, pozitív irányú kezdeményezéseket, intézkedéseket tesz, ezért nem lenne jó, az hogy a szélsőséges erők július 16-án, vagy október 23-án kiprovokáljanak egy visszarendeződést.

Az eseményre biztosítási tervet kell készíteni, amely meghatározza az állambiztonsági szervek tevékenységének fő irányait, a fő célokat. Az intézkedések megvalósulását folyamatosan elemezni kell és a kialakult helyzetnek megfelelően igazítani az elképzeléseket.

A megbeszélésen hozzászólt Dr. Földvári László r. ezredes, Dr. Dankó László r. ezredes, Horváth György r. őrnagy elvtárs.

Az operatív bizottság legközelebbi ülését 1989. május 15-én 16 órakor tartja, ezt követően minden hétfőn 16 órakor.

Budapest, 1989. május " "


Szekeres Péter r. százados

Nyt.sz.: 11-13/723/1989.

Készült: 1 pld. + 5 xerox

Kapják: elosztó szerint